

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antonini Liberalis Transformationum congeries

Antoninus <Liberalis>

Basileae, 1568

VD16 A 2960

Antonini Liberalis Transformationum congeries.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70288](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70288)

9
ANTONINI LIBE-
ralis Transformationum
congeries.

GVILIELMO XYLANDRO
Augustano interprete.

TESYLLA Iulide ^{1. Ctesylla.}

Cei insulæ vrbe nata
fuit, filia Alcidamantis.
Hanc cum Hermocha-
res Atheniensis choreā
agere vidisset Pythijs
ad aram Apollinis Car-
thææ, (vrbs ea est insulæ eiusdem) amo-
re eius est correptus. Itaq; in malum in-
scripsit iuramentum, quo per Dianam
iuraret virgo, se Hermochari Atheniensi
nupturā: id malum abiecit in fanū Dia-
næ, sublatumq; id Ctesylla legit, lectoq;
iuramento, præ pudore abiecit, neque
æquiore tulit animo quàm Cydippe ab
Acontio decepta. Cæterum Hermo-
chari petenti nuptias pactus est Alcida-
mas, laurumq; tangens Apollinem iu-
rauit. Exacto autem Pythiorum tempo-
a 5 re, obli-

re, oblitus iuramenti, filiã alteri despondit. Cum autem Cresylla rem sacram faceret in fano Dianę, repulsę impatiens Hermochares eodẽ irrupit: & eo conspecto, Cresylla diuino impulsu amorẽ eius concepit: req; cum nutrice composita, noctu clam patre Athenas nauigauit, nuptięq; cum Hermochare sunt perfectę. In partu autem Cresylla aduersa vsa valetudine, decessit, dei voluntate, propter patris periurium. Cuius cadauer cum ad sepulturam efferretur, colũba è sandapila euolauit, corpusq; mortuę nusquã apparuit. Consulenti porro oraculum Hermochari, respõdit deus, vt apud Iulitas templum poneret, sacrum Veneri Cresyllę. Ceis etiam oraculum datum est: hiq; etiamnum Veneri sacrificant, Cresyllam eam appellantes, alij Cresyllam Hecaergam.

II. *Meleagrides.*

Oeneus Porthei F. Martis N. regnauit Calydone. ex Althęa Thestij filia tulit filios, Meleagrũ, Pherea, Agelaum, Toxeum, Clymenum, & Periphantem: filias Gorgem, Curimedam, Deianiram, Melanippam. Is cum primitias frugum pro regione dijs offerret, oblitus fuit Dianę. quę irata, aprum immisit, qui & terram

terram vastauit, & mulros interfecit. I-
 circo Meleager & Thestij filij virtute
 præstantissimos è Græcia conduxerunt,
 apri eius occidendi grãtia. qui cùm con-
 uenissent, & aprum necassent, Meleager
 carnes eius distribuit, caput autem &
 pellem sibi eximia præmij loco serua-
 uit. Diana autem, ira ob cędem sacri apri
 aucta, rixam inter eos excitauit. Etenim
 Thestij filij ac reliqui Curetes pellem at-
 tractauère, dimidium præmiorum ad se
 perrinere dicentes: sed Meleager vi ea
 ademit, ac filios Thestij occidit. Hac oc-
 casione bellum inter Curetes & Caly-
 donios ortum est: ad quod Meleager
 non exijt, iratus ob diras quibus ipsum
 mater propter fratrum necem deuoue-
 rat. Cum autem Curetes iam essent vr-
 bem capturi, vxor Cleopatra ei persua-
 fit, vt Calydonios tueretur. Egressus au-
 tem contra Curetas, perijt: cremata à
 matre face, quam ei Parcæ dederant. nã
 hoc fatum Maleagro dederant, vt tan-
 diu viueret, quàm diu fax ista duraret.
 Reliqui etiam Oenei filij in pugna mor-
 tem oppetierunt: maximusq; apud Ca-
 lydonios luctus Meleagri causa extitit,
 Sorores autem ad sepulcrum eius absq;
 vlla

vlla intermissione fleuerunt, donec eas Diana virga tactas in aues mutauit, & in Lerum insulã deportauit, imposito Meleagridum nomine. atq; eæ etiamnũm certo anni tempore dicuntur Meleagrum lugere. Duæ autem de filiabus Althææ, Gorgo & Deianira feruntur formam non mutasse, beneficio Bacchi, cui eam gratiam Diana fecerit.

Hæc et præcedens narratio ex tertio libro Nicandri de mutationibus, seu alterationibus formarum desumptæ sunt. Quæ sequitur, Bœi est, libro de Avium ortu, siue Ornithogonia.

III. Hierax. Fuit apud Mariandynos Hierax, vir iustus, & illustris. is tẽpla Cereri posuit, primosq; ex ea fructus percepit. At postquam Teucris tempore legitimo sacra Neptuno non persoluerunt, sed ea præ negligentia omiserunt, indignatus Neptunus fruges eorum perdidit, ingentemq; à mari cetum ipsis immisit. Teucris cum ceto simul & fami ferendo non essent, ad Hieracem miserunt, qui auxilium aduersus famem ab eo poscerent. isq; cum triticum, tum alia misit alimenta. Irritatus eo factò Neptunus, ob suos ab eo honores diminutos, in auẽ ipsum
con-

conuertit, quæ nunc Græcis Hierax, Accipiter Latinis dicitur. Mores quoque eius pristinos prorsus immutauit: eum enim qui hominibus fuerat charissimus, volucris inuisissimum reddidit, & qui ab interitu multos homines vindicauerat, fecit ut is, plurimas necaret aues.

Dryopis filius Cragaleus, in terra ^{III. Cra-} Dryopide habitabat, ad lauacra Hercu- ^{galens.} lis, quæ ferunt Herculem claua percussis montis tabulis aperuisse. Erat is Cragaleus iam prouecta ætate, habebaturq; à popularibus iustus ac prudens. Ad eum boues pascentem accedunt Apollo, Diana, & Hercules, disceptaturi causam de Ambracia Epiri. Apollo eam urbem sibi ^{Lis inter} vindicabat, quia pater esset Melanei, qui ^{deos de Am-} Dryopum rex fuisset, belloq; totam E- ^{bracia.} pirum cepisset: ac procreasset Eurytum & Ambraciam, à qua vrbi Ambraciæ nomen sit factum: sed & à se maxima in urbem profecta esse beneficia. Suo enim iussu Sisyphi posteros aduenisse, & bellum quod Ambracioris erat contra Epirotas, confecisse. Torgum quoq; Cypseli fratrem, suis motum oraculis, coloniã à Corintho Ambraciam deduxisse. Tum
Ambra-

Ambraciotas ipsius ductos oraculis, cōtra Phalæcū, qui tyrannidē eam in vrbe arripuisset, insurrexisse: ex eaq; occasione multos fuisse à Phalæco interfectos. in summa se in ea vrbe sæpe bellū ciuile, rixas, & seditionē sedasse, & horū loco ius iusticiamq; & leges introduxisse: atq; ob id hodieq; se ab Ambraciotis in festiuitatibus & publicis conuiujs seruatorē Pythiū cārari. Diana verò litigare cū Apolline desinens, petebat vt vltro sibi Ambraciā concederet, quā hac ducta occasione sibi deposceret. Quo tempore Phalæcus eam tyrannide premebat, metusq; omnes ab eius cæde detinebat, se venāti tyranno catulū leonis exhibuisse: quē cum is in manus sumsisset, lænam matrē è sylua erupisse, & in Phalæcū impetu dato, pectus eius dilaniasse. ideo Ambraciotas seruitutis excusso iugo, Dianā principem placasse: venatricisq; Dianæ simulacro facto, ferā ei apposuisse. At Hercules cūm Ambraciam, tum vniuersam Epirum ad se pertinere ostēdebat. Nam Celtas, Chaonas, Thesprotos, & vniuersos Epirotas bello, quod intulissent, à se subactos, quo tēpore cōiunctis virib. sibi boues Geryonis adimere

mere essent aggressi. Aliquanto post colonos à Corintho venisse, qui pulsus Ambraciæ ciuibus urbem denuò tenuerint. at qui omnes Corinthios esse ab Hercule ortos. His auditis Cragaleus urbem Herculi adiudicauit. Apollo autem iratus, manu eum corripuit, inque saxum mutauit, eo quo steterat loco. Ambraciotaë autem sacrificat quidem Appollini seruatori: urbem tamé Herculis esse, eiusque liberorum statuerunt. & post festum Herculis, in huc usque diem Cragaleo exta immolat. Narrat Nicæder primo Alteratorum libro, & Athanadas in Ambracicis.

Aegyptius (ut est apud Bœum libro de Aegyptiæ V. Aegyptiæ ortu primo) Anthei filii Nomionis in extremis Thessaliæ habitauit finibus: charus fuit, et dijs ob pietatem & hominibus magnanimitatis iustitięque causa. Is cum vidisset Timandram, amore eius captus est: cumque viduam esse intellexisset, pecunia data impetrauit, ut ipsi ad se domum venturanti corporis sui potestatem faceret. Aegre id ferens Neophron Timandræ filius, Aegyptij æqualis: infidiasque ei struens, multis donis Bulidem Aegyptij matrem eò pellexit, ut cum ea domum suam deducta rem haberet. Horam deinde mature cognos-

cognoscens, qua ad Timandrā erat Aegyptius vēturus, suam matrem quacunq; occasione domo emisit, inq; eius locum matrem Aegyptij introduxit, se ad eam rediturum simulans: itaq; ambobus imposuit. Aegyptius nihil eorum quę Neophron machinatus fuerat supputans, cū matre corpus miscuit, quam esse Timandram putabat. Eum somno iam captū Bulis agnouit, arreptoq; gladio, oculos filio eruere, & seipsam necare statuit. Apollinis interim volūtate somno Aegyptius soluitur: intellectisq; Neophronis insidijs, in cælum sublatis oculis, optavit omnia secum aboleri. Iupiter porrò eos in volucres mutavit, factiq; sunt Aegyptius & Neophron ægyptij (id est, vultures) cognomines, minör tamen corpore Neophron. Bulis in mergū abiit, eiq; Iupiter alimentum tale destinavit, vt nihil terra editum edat, sed tantum oculis piscium, auium, aut serpentum vescatur, quia filio Aegyptio oculos erat ademtura. Timandra in parū (liquidem is est Græcorum ægithallus) est mutata: neq; vnquam eodem loco hæ aues visæ sunt.

VL *Periphas.* Terrigena fuit in Attica Periphas, na-

lus

rus antequam terræ filius Cecrops existeret. Is regnū in priscos homines obtinuit, fuitq; iustus, diues, ac pius: & tēpla plurima condidit Apollini, plurimasq; dijudicauit controuersias. neq; eum ullus hominum culpauit, sed omnibus uolentibus electus fuit: atq; ob excellentiam factorum eius, honores Ioui debitos homines ad Periphantem transtulerunt, eiq; tēpla & delubra posuerunt, Iouisq; Seruatoris, Inspectoris, & Benigni nomine coluerunt. Itaq; Iupiter succensens, statuit totam eius domum fulmine comburere. Apolline autem deprecante extremam familiæ eius perniciem, à quo nimirum ipse coleretur: Iupiter Apollini hoc dans, in domum Periphantis venit, eumq; cum uxore uersantem offendens, utraq; manu pressum in aquilam commutauit: uxoremq; eius orantem ut se quoq; in auem Periphantis consuetudine uentem uerteret, phanam, id est fulicam fecit. Periphanti porrò ob pietatem qua inter homines præstiterat, hoc honoris tribuit, ut rex omnium auium esset, sacriq; custos fulminis, & ad suum adiret solium. uxori autem Periphantis, ut auis ea ad

b omnes

omnes actiones hominibus secunda appareret. *Indidem.*

VII. *Anthus.*

Autonous Melanei F. ex Hippodamia filius nactus est, Erodium, Anthum, Schœneum, Acanthum: & filiam Acanthidem, quam forma pulcherrimam dii fecerunt. Habuit is Autonous equorum armenta plurima, eaq; pascebantur ab Hippodomia vxore & filijs eius. Ceterum Autonoo plurimum agri possidenti nullus cum fructus perciperetur, ob culturæ neglectum, sed iuncos ei solum, spinasq; ferret: inde nomina filijs Acantho & Schœneo, filiæq; Acanthidi imposuit: maximumq; natu Erodium appellauit, quòd ipsum destituisset terra. Is Erodus armentorum equorū studiosissimus, ea pastum in pratum compulerat. vnde cum ea Anthus expulisset, equæ à pabulo exclusæ in furorem versæ sunt: nactæq; Anthum deuorarunt, multa deos opem flagitantem. Et pater quidē Autonous præ dolore attonitus, equas abigere cunctatus est, itemq; adolescentis famulus. mater verò cum equabus depugnans ob corporis imbecillitatem pestem filio depellere non potuit. Cum autem hoc modo extinctum Anthum

thum deflerent, Iupiter & Apollo misericordia ducti, vniuersos in aues mutauerunt: Autonoum in ocnum, quod pater ad ferendū filio auxilium segnis fuisset: matrem in corydum, quod se aduersus equas armasset, pro filio propugnās: ipsum autem Anthum, erodium: Schœneum, Acanthum, & Acanthyllida in aues pristinis suis nominibus insignes: famulum Anthi comitem itidem in erodium, sed pello longè minorem. atq; hic erodius nuspiam antho adsidet, neque anthus ephippa, quod ab equis pessimè fuisset tractatus. atq; etiamnum anthus equi vocem audiens fugit, simul eam imitans. *Indidem.*

In imo Parnassi versus meridiem mōs VIII. *Lamia, sive Sybaris.* est (vt quarto Alteratorum libro Nicander narrat) Cirphis, ponè Crissam, inq; eo etiamnum antrum prægrande, in quo fera degebat olim ingens & monstrosæ magnitudinis adeò, quàm alij Lamiam, alij Sybarin nominabant. Ea fera singulis diebus in agros grassabatur, pecus hominesq; rapiens. Iamq; Delphi de mutantis sedibus cogitabant, & oraculum consulebāt de loco in quem migrarent. Tum Deus, malo eos isto liberatum iri

pronunciauit, si manentes vellent ad antrum exponere puerum vnum de ciuium filijs. ipsi madata peragebant. Sorte ad hoc ductus est Alcyoneus, Dionij & Meganiræ F. quem vnum pater genuerat, & vultu & indole præditus eleganti. eum coronis redimitum, sacerdotes ad Sybaridis speluncam abduxerunt. At verò genij cuiusdã impulsu Eurybatus Euphemi F. ab Axio fluuio genus trahens, generoso animo iuuenis, à Curetide proficiscens, in Alcyoneum, cum is ad antrum duceretur, incidit: & amore eius correptus, scitatus causam viæ, indignum facinus se facturum putauit, si puerum ita miserè interfici sine-ret, neque ei pro viribus suis opitularetur. Itaq; Alcyoneo detractas coronas, suo imposuit capiti, seq; eius loco duci iussit. adductusq; ad antrum à sacerdotibus, irrupit, Sybarinq; è lecto vi abreptã in lucem protulit, ac de saxo præcipitem egit. ea capite ad imos Crissæ processus alliso, eo è vulnere decessit. Cæterũ isto è saxo fons erupit: qui ab incolis Sybaris dicitur. Inde etiam Locri urbẽ Sybarim condiderunt in Italia.

IX. *Emathides.* Iupiter (vt ibidem refertur) in Pieria
con

cōgressus cū Mnemosyna, Musas genuit. Regnabat eo répore in Emathia Pierius indigena, eiq; nouem erant filiaë, quæ chorum suum Musis opposuerunt: certamenq; Musicum est in Helicone commissum. Quando autem filiaë Pieri canebant, omnia caligine obscurabantur, nihilq; ad choream obtemperabat. At Musarum cantu sistebatur cœlum, astra, mare, flumina: & Helico voluptate delinitus, ad cœlum vsq; crescebat: donec eum consilio Neptuni Pegasus inhibuit, verticem pede percutiens. Quoniam autem certamen iniuerant mortales, cum deabus, Musæ eas in aues transformarunt, numero nouem: quæ etiamnum inter homines nominantur, Colymbas, Iynx, Cenchris, Cissa, Chloris, Acaláthis, Nefsa, Pipo, Dracontis.

Minyas Orchomeni F. habuit filias, Leucippam, Arsippam, & Alcathoëm. Hæ operum nimio studio arserunt, plurimumq; alias mulieres repræhenderūt, quòd vrbe relicta in montibus eæ baccharentur. Tandé Bacchus puellæ sumpta forma, eas hortatus est, ne sacra & mysteria Dei desererent. cumq; animum nõ aduerterent, indignè ferens Bacchus, è

X. *Minyades.*

b 3 puella

ANTON. LIBERALIS

4 puella in taurum, leonem, & pardalim
est mutatus: fluxitq; ei ex * nectar &
lac. His prodigijs territe, paulo post for-
res in urnam coniectas concusserunt: e-
xijtq; fors Leucippæ. Ea vouit Deo sa-
crificium, suumq; filium Hippasum ad-
iuuantibus fororibus dilaniauit. Inde pa-
terna domo deserta, in montibus bac-
chatae sunt, pastæq; hederam, similacem,
& laurum: donec eas Mercurius virga
tactas, in volucres cõuertit, vespertilio-
nem, vlulam, & byzam, & hæ tres fugiūt
radios Solis.

Ibidem hoc narratur, & à Corinna.

XI. *Aëdon, seu
Luscinia.*

Pandareus (vt est apud Bœum in Or-
nithogonia) in agro Ephesio habitauit,
quo loco nunc iuxta urbem est Prion.
Huic Ceres id largita est beneficij, vt vē-
ter eius cibus nunquam grauaretur, quā-
rumcunq; ingessisset. Fuit Pandareo fi-
lia Aëdon: eam duxit Polytechnus fa-
ber, Colophone Lydiæ habitans: pluri-
mumq; temporis suauiter vnà vixerunt,
vnico filio procreato, cui nomen Irys.
Fuerunt autem felices, quandiu deos
debito affecere honore. At postquam
inani voce gloriati sunt, magis se inui-
cem amare, quàm Iupiter & Iuno se mu-
ruō

tuò diligant: Iuno offensa eo dicto, Eri-
dem ad eos misit, quæ contentionem o-
perum iniiceret ipsis. Paululum restabat
Polytechno ad curulem sellam conficiē-
dam, & Aëdoni ad pertexendam telam.
itaq; hanc spōsionē coëunt, vt vter ipso-
rum celerius suum opus absoluisset, ei
alter famulam daret. Citiùs telam per-
texuit Aëdon, Iunone opus adiuuante.
Cui inuidens victoriam Polytechnus, ad
focerum proficiscitur, simulans se ab v-
xore missum ad adducendam secum so-
rorem Chelidonem: & Pandareus ni-
hil mali suspicatus, filiam Chelidonem
ei committit. Ei Polytechnus in sylua
virginitatem eripit: tonsoq; capite, alijs
eam vestibus induit: mortemq; minatus,
si quid horum vnquam Aëdoni indicaf-
set, ita domum reuersus: eam vxori lo-
co ancillæ, ex pacto tradit. Aliquan-
diu eam soror operis exigendis attriuit,
donec Chelidonis cum vrna ad fontem
prolixè suam deplorans calamitatem,
à sorore exaudita est. Postquam se mu-
tuò agnouerunt, & consalutauerunt,
malum ilico Polytechno sunt machi-
natae. Filium eius in frustra concide-
runt, carnes in ollam cōiectas coxerunt:
b 4 cumq;

cumq; Aëdon vicino suo mandasset, vt Polytechnū eas iuberet edere, ipsa cum sorore ad patrem Pandareum peruenit, indicauitq; in quas deuenisset misérias. Polytechnus cognito, se de filij sui carnibus epulatos fuisse, eas ad patrem vsque insecutus est. At famuli Pandarei eum, quòd tantum familiæ Pandarei probum intulisset, correptum insolubili vinculo constrinxere: corpusq; melle inunctū, in pascuum proiecerūt. vbi cum muscæ adfidentes eum diuexarent, Aëdon ob pristinam miserata amicitia, eas abigebat. Quod cum deprehendissent parentes & frater, odio concitati eam statuerunt interficere. Sed Iupiter Pandareum miseratus, antequam in domum eius grauiora inciderent mala, eos omnes personas in aues conuertit: quæ partim ad mare vsq; prouolarunt, partim in aërem subuolarunt. Pandareus mutatus est in haliaëtum, mater Aëdonis in Alcyonē: statimq; se in mare voluerunt deicere, sed Iupiter id prohibuit. atq; hæ aues nauigantibus sunt secundæ. Polytechnus in pelecaneum transijt, quòd ei Vulcanus fabricanti securim dedisset. atq; ea auis fabris visa
fausta

fausta est, Frater Aëdonis vpupa extitit,
 quæ auis terra mariq; est auspicata: idq;
 magis si coniungitur haliaëto, aut al-
 cyoni. Aëdon, quæ est luscinia, circum
 fluuios & nemora filium Ityn deplorat.
 Chelidonis hirundo facta est, hominum
 contubernalis, Dianæ consilio: quod
 inuita virginitatem amittens, plurimum
 inuocasset Dianam.

*Nicander libro Alteratorum tertio, & Areus
 Laco in carmine cui Cygnus nomen est, id narrant
 quod sequitur.*

Apollini è Thyria Amphinomi filiâ XII. Cygnus.
 natus est Cygnus, facie formosa, morib.
 inelegantibus & agrestibus, nimio stu-
 dio venationibus deditus. habitabat ru-
 ri inter Pleuronem & Calydonem. Mul-
 tos habuit ob pulcritudinem amatores:
 quorum cum præ superbia admitteret
 neminē: mox omnibus inuisus, ab ijsq;
 est desertus, solo Phyllo apud ipsum per-
 seuerante. quanquam hunc quoq; non
 mediocribus affecit contumelijs. Exti-
 terat sub id tempus apud Aetolos ingēs
 leo, qui & in ipsos & in pecus grassaba-
 tur. hūc Cygnus iussit Phylum sine fer-
 ro interficere. idq; is in se recepit, leo-
 nemq; tali necauit astu. Cum sciret qua
 b 5 hora

hora leo esset superuenturus, ventrem
 impleuit multo cibo ac vino. cumq; bel-
 lua appropinquaret, ea euomit. quæ leo
 famelicus deuorans, vini vi è stupido
 sopore obrutus. & Phylus brachio, cui
 vestem suam circumuoluerat, in os inser-
 to leonem suffocauit: sublatumq; in hu-
 meros, ad Cygnum attulit. nomenq; a-
 pud homines illustre eo facinore sibi pa-
 rauit. Sed Cygnus alium adhuc diffi-
 ciliorem ei laborem iniunxit. Erant ea
 in regione vultures monstrosæ magni-
 tudinis, qui multos homines interficie-
 bant. hos eum viuos capere, & ad se per-
 ducere quauis ratione iussit. Dubitante
 Phylus quomodo hoc mandatum con-
 ficeret, diuinitus euenit, vt aquila rap-
 tum leporem, semianimemq; eodem dei ce-
 ret, non perlatum ad nidum. Phylus di-
 repto lepore, sanguine eius se impleuit,
 & humi procubuit. itaque vultures ad
 eum vt mortuum deuolarunt: quorum il-
 le duos pedibus arreptos tenuit, atq; ad
 Cygnum pertulit. Tertium ei hic, prio-
 ribus adhuc magis arduum, imposuit la-
 borem: taurum ab armento iubens ma-
 nu abducere ad aram Iouis. Phylus cum
 perficiendæ huius rei rationem nullam
 inue-

inueniret, Herculis auxilium implora-
uit. Voto facto, duo ei tauri apparuerūt,
qui propter vaccam, quam vterq; arde-
bat, pugnantes cornibus se mutuò in
terram prosternebant. cumq; elanguis-
sent, Phylus alterum pede correptum
ad aram vsq; attraxit. Voluntate autem
Herculis * negligere man-
data pueri. Accidit hoc grauissimum Cy-
gno, quòd se, quod minimè opinatus e-
rat fore, contemptum videret. itaq; præ-
mœrore animi seipsum abiecit in Co-
nopam lacum, videriq; inter homines
desijt. Eodemq; etiam se Thyria ma-
ter, filij mortem non ferens, præcipita-
uit: amboq; in aues mutati sunt in lacu,
Apollinis nutu. Ab ijs quoq; lacus Cy-
gnea appellata est: ac tempore arationis
multi ibi visuntur olores. Propè extat e-
tiam Phylj monumentum.

Melireus, Ioue & nympa Othreide XIII. Asualis
natus est. eū mater, Iunonis metu, quòd
cum Ioue concubisset, in syluam expo-
suit. Puer Iouis voluntate seruatus, & ab
apibus nutritus, adoleuit. In eum oues
pascens incidit Phagrus, frater eius vte-
rinus, Apollinis F. miratusq; molè cor-
poris, magisq; etiam apum facinus, secū
eum

eum domum transtulit, magnoq; studio
educavit : imposito Melitei nomine,
quod esset ab apibus nutritus. Venit ei
etiam oraculi in mentem, quo illū Deus
aliquando salutem fratri ab apibus nu-
trito allaturum monuerat. Puer simul-
atq; virilem attingit ætatem, præclare se
geffit, plurimisq; vicinorum præfuit : &
in Phtia urbem Melitam condidit. Ex-
iitit ea in vrbe tyrannus violentus atque
contumeliosus, cuius adeò nomen inco-
læ non edunt : peregrini Tartarum ap-
pellabant. is, si qua eius loci virgo ob
formæ pulcritudinem celebraretur, vi-
eam ante nuptias abductam vitiabat.
Atq; eo tum tempore ministros iusserat
adducere sibi Aspalidem, Argæi non i-
gnobilis viri filiam. quæ rei fama diuul-
gata, ante aduentum eorum quibus ab-
ducendi sui negocium erat datū, seipsam
suspendit. Facto adhuc latēte frater puel-
læ Astygites iurat, priusquam sororis cor-
pus deponeret, se in tyrannum vindica-
turum. illico vestem Aspalidis induit,
gladioq; ad sinistrum latus abdito, quod
adolescens etiamnum esset, nemine sexū
è vultu agnoscente, in domum tyranni
peruenit, eumq; nudum incustoditumq;
inter-

interficit. Melitenses Astygitem corona decorant, Pæanasq; accinendo deducunt. cadaver tyranni in flumen demergunt, quod ab eo vsq; tempore hodieq; Tartarum vocant. Corpus autem Aspalidis ad honestam sepulturâ summo studio requirentes, nusquam inuenire poterunt, quòd id Deus de medio sustulisset. Loco autem corporis statua iuxta Dianæ stans apparuit: idq; simulacrum incolæ Aspalidem vocant, Ameiletam, & Hecaergam: & quotannis virgines hædum intactum in eius honorem, præcipitem dabant, quod & Aspalis virgo seipsam suspendisset.

Narratio est Nicædri, libro Mutatorû secundo.

Molossorû rex fuit Munichus Dryantis F. vates egregius, idemq; vir iustus. Is è Lelanta filios habuit, Alcædrum, qui vaticinio patri præstabat: Megaletorem, Philæum, filiamq; Hyperippam. Eos omnes ob probitatê dij dilexerunt. Quadam nocte eos latrones subitò in agris circumuenerunt. cumq; pugnæ impares de turribus se defenderent, ignemq; latrones domibus iniicerent: Iupiter habitata eorû pietatis ratione, miserima morte perire non est passus, sed in aues transformauit.

XIIII *Marsichus.*

mutauit. Et Hyperippa quidem, quoniã ignem fugiens, aquam subiit, facta est fulica. cæteri ex igne euolarunt, Munchus buteo, Alcáder orchilus factus. Megalator & Philæus, quod ignem fugientes per parietē ad terrā se demississent, in exiguas auiculas abierūt: hic in eā quæ canis dicitur, ille in ichneumonem: mater in piponem, quæ culices muliones legit. Cum hac bellū est aquilæ & erodio, quorum oua confringit, dum quercum cædit propter culices. Viuuntq; vnà reliqui in syluis & latebris, fulica ad lacus & mare obuersante.

¶ V. Meropis.

Liberos habuit Eumelus Meropis Fæ superbos & iniuriosos. Byssa, Meropis, & Agron ij erant: habitabantq; Con insulam Meropidem. Iis terra plurimos eadebat fructus: quia hanc solam deorum venerabantur, solumq; diligenter colebant. His nulli erāt cum hominibus cōgressus, neq; vel in urbem intrabant, vel solennes epulas & festos Dijs dies obibant. Nam siue puellæ ad rem Mineruæ sacram faciendam inuitarentur, frater recusabat, gratas cæsiæ deæ sorores suas nigris præditas oculis negans, sibiq; inuitam omnino esse vlulam auem aiens: siue

siue ad Dianæ sacrificiū vocarentur, deā se odisse dicebat noctambulam: siue ad Mercurij libationes, furem deum à se non honorari dicebat. Cum nullum maledicendi finem facerent, irati Mercurius, Minerua & Diana, ad eorum ædes peruenerunt, hæ virginum forma, ille pastoris habitum ferens, Eumelum & Agronem compellans ad conuiuium inuitabat, quòd ipse cum cæteris pastoribus Mercurio rem sacrā fecisset: simulq; hortabatur, vt Byssam & Meropidem in lucum Mineruæ & Dianæ ad æquales mitterent. Cum his auditis Meropis nomen Mineruæ afficeret contumelia, in auiculam vlulam ab ea mutatur. Byssa nomen suum retinuit, facta Leucotheæ auis. Agron audita re, veru arrepto accurrit: eum Mercurius transformat in charadriam (siue is Latinis est rupex) Eumelum quoq; ob mutatum filium sibi conuicium facientem, in coruum nocturnū seu cicumam conuertit, auem malorum nunciam.

Ex Bœi, de Auium ortu, libro primo.

Apud Pygmæos puella fuit Oenoë, for XVI. Oenoë.
 ma non contemnenda, cæterum moribus inuenustis & superbis: & quæ nihil
 neq;

neq; Dianam neq; Iunonē curaret. Nupta Nicodamanti, mediocri & probo ciui, filium peperit Mopsum: ob cuius natales Pygmæi vniuersi, beneuolentię ergo, plurimis eam donis affecerunt. Sed Iuno Oenoæ infensa, quæ nullo honore ipsam dignaretur, in gruem eam mutauit, collumq; in longum protraxit, altiuolantemq; auem fecit: interq; eam & Pygmæos bellum excitauit. Oenoë autem desiderio filij Mopsi, absq; intermissione domos circumuolitauit, quam Pygmæi omnes armis sumtis profligarunt. Atq; ab eo tempore in hunc usque diem, inter Pygmæos & grues bellum est.

Ex eiusdem autoris & operis libro secundo. Quę sequitur narratio, Nicandri est, de libro Mutatorum altero.

XVII. *Lencip-
pus.*

Filia Eurytij Spartonis Galatea, Phęsti nupsit Lápro Pádionis F. viro natalibus nō obscuris, sed inopi. Is cū vxor grauida esset, voto masculam sibi prolem exoptens, edixit mulieri, si filiam peperisset, vti ne eam tolleret: simul ad oues pascēdas digressus: Galatea filiam partu edidit. & miserra infantis, solitudinemq; familię reputans, infomnijs adstipulantibus, & ariolis pro filio eam educare iubentibus,

bentibus, Lamprum decepit, filium se enixam professa: puellamq; nomine Leucippi affectam, tanquam filius si esset, enutriit. Cum adoleuisset puella, & infabili esset pulcritudine, metuens sibi à marito Galatea, cum res diutius regi nō posset, in fanum Latonæ confugit: multisq; à Dea precibus contendit, si filia in marem mutari posset: sicut Cænis Atrocis filia, Neptuni voluntate in Cæneum Lapitham abiit: & Tiresias ob interfectos in triuio coeuntes angues, de viro mulier fuit factus: rursusq; virilem sexū adeptus est, quia draconem sæpenumerò * Panastem autem & Hypermetram venditam pro muliere inuenisse precium: cum autem in virum esset mutata, alimēta Aethoni patri attulisse. Crentensem quoq; Siproetam mutatum, cum inter venandum lauandam vidisset Mineruam. Latona continenter lamentantem & deprecantem miserata est Galateam, puellamq; in puerum mutauit. Huius mutationis etiānum Phæstij meminere, Latonæq; Phytiaë sacrificant, quòd virilia puellæ creauerit: festumq; Ecdysia appellant, quòd peplum puella exuerit. Lex quoq; fert, vt in nuptijs

c prius

XVIII. *Aëropus.*

prius accumbant ad Leucippi statuam. Habitauit Thebis (quæ est Bœotiae vrbs) Eumelus Eugnoti F. filiusq; fuit ei, Botres nomine. Pater magno opere Apollinem colebat. Quodam tempore Botres, cum ei sacris operanti adesset, cerebrum comedit, priusquam hostia esset aræ imposita. Id cum sensisset pater, per iram titionem ab ara raptum, capiti pueri impegit: qui sanguine defluente collapsus palpitaui. Mater & pater atq; famuli re conspecta, maximum sustulerunt luctum. Sed Apollo patris, à quo in honore haberetur, misertus, puerum in auem aëropum mutauit: quæ cum etiãnum in terra pariat, semper tandem volatum molitur.

XIX. *Fures.*

In Creta fertur esse antrum apibus sacrum, in quo fabulantur Iouem à Rhea editum partu: & vel deum, vel hominem quenquam præterire, est religio. Certo autem cuiusq; anni tempore plurimus cernitur ex antro effulgens ignis. fieriq; id fabulantur tum, cum sanguis de Iouis partu efferuescit. Obtinent speluncam eam sacrae apes, Iouis nutrices. Hoc antrum intrare ausi sunt Laius, Celeus, & Cerberus, & Aegolius, quamplurimi mellis

mellis exhauriendi causa: & corporibus
vndiq; ære obtectis, mel apum hauserunt,
Iouisq; viderunt cunabula. Tum & æs cir-
ca eorum ruptum est corpora: & Iupiter
intonuit, fulmenq; intedit. sed eum Par-
cæ ac fas inhiuerunt, quod Fas non es-
set eo loco quenquam mori. Ergo Iu-
piter eos omnes in auium naturam tran-
stulit: ab ijsq; sunt genera auium, quæ
laij, colæoi (id est graculi) cerberi, & æ-
goliij vocantur. suntq; boni auspicij: &
præ alijs rebus quod prædicunt perficiunt,
eò quòd Iouis sanguiné viderunt.

Hæc, & præcedens narratio, Bœi est,
ex eo quem proximè citauimus libro.
Ibidem refertur, quòd & Simmias Rho-
dius Apolline commemorat. Apud
Babylonem Mesopotamiæ urbem ha- XX. Cleinis.
bitauit Cleinis, vir dijs charus, ac o-
pulentus: bouum, asinorum, ouiumque
diues. Hunc mirum in modum dilexerunt
Apollo ac Diana: ac sæpe cū istis dijs ve-
nit ad templū Apollinis, quod est apud
Hyperboreos, viditq; ei asinos immola-
ri. Reuersus Babylonem, intendit ipsæ
quoq; Hyperborico ritu Apollini sacri-
ficare: asinorumq; magno numero vi-
ctimas ad aram constituit. Superuenit
c 2 Apollo,

Apollo, mortemq; se ei illaturum minatus est, nisi hoc abstineret sacrificio : & pro more capras sibi, boues, ouesq; offerret. ita enim se asinorum gaudere immolatione, si ea fiat in Hyperboreis. His minis territus Cleinis, asinos ab altari abduxit: liberisq; suis auditum sermonem exposuit. Erant ei ex Harpa vxore filij tres, Lycius, Ortygius, & Harpasus, ac filia Artemicha. Proinde Lycius & Harpasus perficere sacra ista, ijsq; se oblectare iubebant: Ortygius & Artemiche, quorum sententiam etiam Cleinis adstipulabatur, obediendum Deo pronunciabant. Sed Harpasus & Lycius vi solutis asinorum vinculis, eos ad aram compulerunt. Ibi Apollo in rabiem egit asinos, ita vt Cleinin & liberos famulosq; mordicis perdere aggrederentur. Ii in extremo constituti periculo, Deorum fidem implorant. Atq; Harpam quidem & Harpasum Neptunus miseratus, in aues non mutatis nominibus conuertit. Latona autem & Diana statuerunt seruare Cleinin, Artemicham, & Ortygium, quod piaculistiis infantes essent. Suis Apollo hanc gratiam dedit, vt hos, antequam moreretur, in aues commutaret. Cleinis factus est

est Hypsiætos, quod aquilá altiulanté significat, nomen auis post aquilá summæ, difficilis internosci: cum hæc interfetrix hinnulorú sit fusco corpore, magna ac valida: aquila autem nigrior ac minor. Lycius in coruū album abiit: deinde tamen Apollinis nutu factus est ceruleus, cū primus de Coronide Phlegyæ filia iudicium detulisset, eam Alcyoneo esse nuptram. Artemiche piphinx facta est, auis Dijs hominibusq; grata. Ortygius ægithallus, quod patri persuasisset pro asinis capras Apollini immolare.

Ex eodē Bœi libro etiã hoc depróptū ^{xxi. Polyphō-}
est. Thrasá Martis, & Terduę, quæ Stry-^{te.}
mone nata fuit, filiã, Hipponus Tribal-
li F. duxit. Eo ex coniugio nata est filia,
nomine Polyphonte. Hæc re Venerea
ignominiosè spreta, in montem se con-
tulit, & consuetudine ludi ac studiorum
Dianæ sociam se præbuit. Venus con-
temptu suarum rerum incitata, insanum
illi vrsi amorem immisit: ita vt furore di-
uino percita, cum illo corpus miscue-
rit. Diana illo conspecto facinore, Poly-
phonten immenso est profecuta odio,
omnesq; in eam conuertit feras. Itaque
metuens ne ab his dilaniaretur, in patris

domum se recepit: duosq; filios peperit, Agrium & Oreium (Agrestem, & Montanum diceret) maximos, & ingenti præditos robore. Hi & deorum & hominum contemtores erant: & si in peregrinum aliquem inciderent, eum domum suam abductum deuorabant. Igitur ijs infensus Iupiter, Mercurium mittit, ut suo arbitrato in eos animaduerneret. Qui cum pedibus eos & manibus truncare cogitaret, Mars, quando ad ipsum Polyphonte genus suum referebat, eistos supplicio exemit: & adiuuante Mercurio, eos, homines cum essent, in aues conuertit. Polyphonte in Stygem mutata est, auem noctu canentem, cibi potusq; exortem, caput deorsum, pedes imos sursum habentem, belli & seditionis hominibus nunciam: Oreius in leporem, semper mali ominis auem: Agrius in vulturum, quæ omnium auium est dijs hominibusq; inuisissima: eiq; perpetuum sanguinis carnisq; humanæ indiderunt desiderium. Ancillam eorum fecerunt ipnâ: eaq; naturam mutans, deos comprecata est, ne mala hominibus auis fieret. idq; impetrauit à Mercurio & Marte, cum coacta quod domini mādassent executâ fuisset.

fuiſſet. Eſt auis bona euntibus ad venatum, aut conuiuium.

Eufeiro, Neptuni & Eidotheæ nymphæ Othreidis F. Terambus fuit filius, in Melienſium terra domicilium habēs, ad montis Othris radices. Is pecus, quod ei obtigerat copioſiſſimum, ipſe paſcebat, adiuuantibus nymphis, quòd eas in montibus canendo oblectabat. Fertur enim ſuę ætatis hominibus arte Muſica antecelluiſſe, qui & bucolicis carminibus famam reperifſet, & paſtoralem ex arundinibus fiſtulam in montibus compoſuiſſet, lyraq; primus hominum uſus eſſet, & plurimas elegantifſimasq; cantilenas compoſuiſſet. Eam ob rem aiunt apparuiſſe aliquando ei nymphas, & ad iſtus pollicis Terambici ſaltafſe. Pana uerò beneuolentia adductū, monuiſſe hominem, ut Othry relicto, greges in campo paſceret: inuſitatum enim & incredibile frigus inſtare. At Terambus, qui iam inde à puero iactantia ea fuiſſet, ut à Deo ſana priuatus ratione iudicari poſſet, greges ab Othry in planiciem depellere in animum nequaquā induxit: nymphas autem ingrato ac fatuo ſermone eſt inſectatus, non eſſe eas Iouis genus, ſed

Dinasperchij natas dicens: & Neprunū desiderio vnus de fororibus, Diopatrac nimirū impulsū, reliquas radicib. terræ affixisse, inq; Alnos mutasse, dum eas cōcubitus satur dimiserit, pristinaeq; naturæ restituerit. Hoc fuit Terābi in nymphas conuicium. Paruo pōst tempore subitō gelu incidit, quo valles sunt adstrictæ, copiosaq; nix decidit, & oues Terambi vnā cum vijs ac arboribus perierunt. Nymphæ autem eum, iratæ ob maledictum, mutauerunt in cerambicem, quæ est auis ligniuora, conspiciturq; in lignis, curuis dētibus, malas semper mouens, nigra, oblonga, solidis alis, adsimilis magnorum Cantharorū. vocatur bos ligniuorus, & apud Thessalos cerābix. Hunc pueri pro ludo habēt, caputq; amputantes circumferunt: quod simul cū alis similitudinē gerit lyre è testudine cōfecte. Ex Nicādi libro de Immutatis 1.

XXIII. Battus.

Autores eius quā subijcimus narrationis sunt, præter eum quē iam nominauimus librū, Hesiodus in magnis Ecœis siue Oriētalibus, Didymarchus libro Metamorphoseon tertio, Antigonus Alterationibus, & Apollonius Rhodius in Epigrāmaticis, vt Pāphilus libro primo ait.

Argus

Argus Phrixi F. & Permiele Admeto nata, filium habebat Magnetē nomine, qui vicinam Thessaliæ regionem incoluit: eam, cui ab eo Magnesiæ nomen homines fecerunt. Filius ei fuit Hymenæus, excellenti forma. Hunc cum Apollo canentem audiisset, amoreq; eius correptus à domo Magnetis non discederet: Mercurius armento bouum Apollinis, quod iuxta boues Admeti pascebat, insidias tendit. Ac primùm quidē canibus armēta ea custodientibus, veternum anginamq; immittit: eæ oblitæ bouum, custodiaq; sunt. Buculas ita Mercurius abigit duodecim, & boues iugi ignaros centum, taurumq; armenti virum. caudis singulorum aliquid syluestris materie appendit, ad delenda bouum vestigia. agitq; armētum per Pelasgos, Achaiam, Phthiotidem, Locridem, Bœotiam, Megarensē agrū, indeq; in Peloponnesum per Corinthum & Larissam, Tegeā vsq; inde secundum Lycæum & Mænalum montes profectus cum ijs est, & speculā Batti. Habitabat is Battus in summo scopuli. cumq; iuencorum qui præteragebantur vocem exaudisset, domo egressus, sensit eos esse furtiuos: pactusq;

c 5 est

est mercede silentium, de ijs reticendi. eam Mercurius iurato se nemini de his quicquam relaturum Batto stipulatur. Mercurius cum eas in spelūcam Prionis ad Coryphasium abdidisset compulsas, quæ est eregionè Siciliae & Italiae: ad Battum mutata forma reuertitur, periculum facturum, an is iuramentum esset seruaturus. data ergo mercedis loco chlæna, percōtatur, an ne furtiuas boues præteragi vidisset? Ibi Battus chlæna accepta indicium facit de bobus. Mercurius bilinguem eum esse indignè ferens, adacto baculo in saxum commutat, quod & frigori & æstui omni est obnoxium. Locus adhuc hodie ab ijs qui trāseunt, Batti appellatur specula.

XXIII. *Ascalaphus.*

De eiusdē Nicādri Operis quarto libro, etiā hoc desumimus. Quo tēpore filiā quærēs Ceres vniuersam obiuit terrā, cōquieuit in Attica. eamq; magno æstro languētē Mismā excipit: potūq; offert, in quo pulegium & farina aquæ erant permixta. quem cū ob sitim Ceres confertim ebibisset, filius Mismæ Ascalabus in risum se conuertit: eiq; denuò lebetem profundū, aut dolium afferri iussit. Ceres irata, quod reliquum portionis erat,

erat, ei infudit. isq; mutata natura in variegatam corpus bestiam ascalaphum abiit, dijs hominibusq; exosam. degit iuxta cloacas: & gratam Cereri re præstat, qui eum interficit.

Indidè, & è Corinnè primo de Altera-
 ris. Orion Hyriei F. in Bœotia, filias XXV. Metiocha
& Menippa. habuit Metiocham & Menippam. Hæ, quo tempore patrem Diana ex hominibus sustulit, apud matrem educabantur. Minerua porò texèdi artem eas docuit, Venus pulchritudine donavit. Cùm autem totam Aoniam inuasisset pestis, multiq; exanimarètur: missi sunt qui Apollinis Gortynij oraculum consulerent. Iis præcepit Deus, vt duos Eriunios deos demulceant: ac iram deùm placatum iri, si duę virgines ijs immolarentur. In ciuitate nulla virginum se ad satisfacièdum oraculo obrulit, donec ancilla id Orionis filiabus exposuit, ad telam sedentes. Eæ oraculo cognito, sponte sua pro omnibus mortem oppetere, priusquam popularis lues ipsas interficeret, delegerunt. Propterea cùm manes ter inuocassent, professæ se ipsis vltro offerre victimæ loco, radio clauiculas percusserunt, ruptoq; iugulo in terram corruerunt. At
 Pro-

Proserpina & Pluto miserati, virginum corpora è medio abstulerunt, & eorum loco stellas de terra excitarunt, quæ cum apparuissent, in cœlum euaserunt, eosq; Cometas appellât. Cæterùm apud Orchomenum Bœotiæ urbem omnes Aones illustrè his virginibus templum dederunt, ijsq; quotannis pueri & puellæ sacra placandi causâ offerunt dona: atq; etiamnum ab Aeolensibus eæ Coronides virgines nominantur.

XXVI. *Hylas.*

Ab eo ipso Nicædri libro. Hercules cū Argonautis, à quib. erat dux creatus, nauigans, vnà secum duxit Hylam Ceycis F. adolescētē pulchrum. Vt ad fauces Ponti peruenerunt, & Arganthonē procurfus præteruecti sunt, tempestate & fluctibus coortis, anchoras iecere, nauemq; inhibuerunt. Præbuit tum heroibus Hercules cœnam: puerq; Hylas cum vrna ad Ascanium amnem iuit, aquam ijs allatum. Quem ut viderunt nymphæ, eius fluuij filiæ, amore correptæ, hauriētem in fontem deiecerunt. Cum ad hunc modum è medio sublatus Hylas frustra expectaretur, Hercules relictis heroibus vndiquaq; syluam perlustrat, sæpius inuocato Hyla. Nymphæ autem metuentes,

tes, ne apud se absconditum Hylam inueniret Hercules, puerum illum in Echo commutarunt: itaq; sæpe clamanti Herculi, vocem reddidit. Hercules cum diu multumq; quæsitum Hylam inuenire nequiret, ad nauim redijt, & cum heroibus abijt: Polyphemo ibi loci relicto, si quâ is ei posset Hylam indagando reperire. Sed Polyphemus morte est præuentus. Incolæ autem in hunc vsq; diē Hylæ sacrificant iuxta fontem: eumq; nominatim sacerdos ter vocat, cui Echo ter responder.

Ibidē & hæc narratio habetur. Thesei ^{xxvii. Iphigenia.} & Helenę, Ioue natę, filia fuit Iphigenia, eamq; soror Helenæ Clytæmnestra, Agamemnoni dicens, se eam peperisse. nã Helena fratribus auscultans, virginem se à Theseo discessisse aiebat. Cum exercitus Græcorum Aulide, navigationis opportunitate destituēte, detinerētur: significarunt vates, navigationem expeditum iri, si Iphigenia Dianæ immoletur. Dedit eam Agamemnon pro victima, rogatu Achiuorum. Ad altare adductam principes non sunt intuiti, sed aliò quouis oculos auerterunt. Diana autem loco Iphigeniæ iuuenicum ad aram statuit,

tuit, ipsa longissimè à Græcia in Euxinū translata pontum, ad Thoantem Borysthenis F. nomenq; ei gēti fecit Tauros, quia loco Iphigeniæ ad aram apparuisset taurus. ipsam autem * répore venisset, transtulit Iphigeniam in Leucen ad Achillem: mutataq; natura, eam senectē mortisq; expertem diuam fecit, nomine in Oreilochiam conuerso: fuitq; vxor Achillis.

xxviii. Typhon.

Ex eodē libro duas quoq; insequētes narrationes petiuimus. Terrę filius fuit Typhō, genius immēso robore, móstrōsa forma. nam & capita plurima ei nata sunt, & manus, & alæ, & ex femoribus maxima serpentum volumina. omnis generis voces edebat: neq; eius vires quisquam subsistebat. Is Typhon imperiū Iouis affectauit: impetumq; facientem nemo deorum substitit, sed omnes in Aegyptum fugam fecerunt, solis Minerva & Ioue relictis. Typho euestigiō deos est secutus: verū illi calliditate vsi, effugerunt, habitu in bestias mutato: Apollo in accipitrem, Mercurius in Ibin, Mars in squamatum piscem, Diana in silurū, Bacchus in caprum, Hercules in hinnulum, Mulciber in bouem, Latona in mu-
rem

rem araneum : alij, vt visum fuit, in alia.
 Vbi Typhonem Iupiter fulmine percussit, ardens Typhon in mare se ipsum abdidit, flammamq; extinxit. Iupiter autē non dimisit eum : sed montium maximum Aernam ei iniecit, inq; extremitatibus custodem ei Vulcanum apposuit: isq; impositis in ceruices Typhonis incudibus : ferreas cudit massas.

Thebis Præter filiam habuit Galintheadem, ludi & vitę sodalitate iunctam virginem Alcmenæ, filiæ Electrionis. Cum parturiret Alcmena Herculé, Parcæ & Lucina in gratiam Iunonis eam in doloribus detinuerunt, manibus suis constrictis sedentes. Ibi Galinthias veritate ne ex doloribus moreretur Alcmena, ad Parcas & Lucinam accurrit, nuncians Iouis volūtate puerum ab Alcmena partu editum, actumq; esse de ipsarum honoribus. Ad hoc obstupuerunt Parcæ, statimq; manus dimiserunt. Illicò etiam Alcmena soluta doloribus, Herculem est enixa. Ad hoc Parcæ luctum instituerunt: & Galintheadi, quòd mortalis deas decipisset, virginitatem ademerunt, inq; fraudulentā mutauerunt felem, vitamq; in penetralibus attribuerunt, fœdumq; coitum,

XXIX. Galinthias.

coitum, nam per aures concipit, & è collo eructatú fœtum edit. Hâc vultus mutationem miserata Hecate, sacram sibi eâ ministram constituit. Hercules quoque adultus, memor beneficij, iuxta ædem ei sacellum collocavit, remq; sacram fecit. quæ etiamnum observant Thebani: & ante ferias Herculis, primæ Galinthiadi sacrificant.

xxx. *Biblis.* In Creta (vt est eiusdē Operis libro secundo traditum) Miletus ex Apollinis & Acacallidis (quæ Minois erat filia) congressu est natus. eum mater Minois metu in syluam exposuit: vbi eum lupi accedentes iussu Apollinis custodierunt, ac per vices lactauerunt. Deinde bubulci superueniētes sustulerūt, ac domi suæ enutriuerunt. Puer vt adoleuit, pulcer strenuusq; euasit: Minosq; desiderio impulsus eum violare intendit. ibi Milerus noctu conscēso Lébo, consulente Sarpedone, in Cariam profugit: vrbeq; ibi Mileto condita, Eidotheā Euryti Carum regis filiam in matrimoniū ducit: natiq; sunt ei gemini liberi, Caurus & Biblis, vnde etiamnum sunt Caurus & Biblis Cariæ vrbes. Biblidē multi incolarum ambiuerunt, & qui in circum-

cumiacentibus vrbibus magni essent nominis. Quibus illa facile spretis, infando amore Caunum deperire cepit. qui morbus, quandiu eum ipsa occultare potuit, fefellit parētēs. Cum verò in dies magis vrgeret malus genius, noctu statuit se ipsam de saxo præcipitem dare: ac ad proximum digressa montem, adorta est sese præcipitare. Nymphæ autem misertæ eâ detinuerunt: multoq; incusso somno, de mortali immortalem redegerunt, Bibliidem nympham Hamadryadem nominantes: inq; suum sodalicium & contubernium adsciuerunt. Liquor qui è saxo illo destillar, in hunc vsq; diem ab incolis appellatur lacruma Biblidis.

Referam eodem ex libro aliud. ^{xxxI. Messa-} Ly-
caon, is qui non aliunde migrasse, sed eo ^{pij.}
ipso quem incoleret loco editus ferebatur (quos Græci Autochthonas nominant) filios habuit, Iapygem, Daunium, & Peucetium. Hi collecta hominū multitudine, ad Italię Adriam venerunt: pulsque Ausonibus, qui tum ibi habitabant, ipsi sedes posuerunt. Maior pars exercitus eorum constiterat ex aduenis, Illyricis atq; Messapijs. Itaq; cum & exercitū & agrum in tres diuisissent partes, eisq;

d de

de nominibus ducum nomina fecissent Dauniorum, Peucetiorum, & Messapiorum: quod à Tarento erat regionis vsq; ad extrema Italiae, Messapijs obtigit, in qua conditum est Brúduſium: quod autem iuxta * intra Tarentum, Peucetijs. interius his mare nauigabát Daunij. Totam autem gentem vocarunt Iapyges. Geſta hæc ſunt multo ante Herculis expeditionem tempore. Viuebatur ea ætate pecoribus & paſcuis. Fabulantur ergo, in Meſſapiorum terra, ad locum cui Sacra ſaxa nomen, apparuiſſe nymphas Epimelidas, choros ducentes. pueros autem Meſſapiorum, relictis gregibus cū ſpectaſſent choreas, dixiſſe, ipſos melius callere rationem choros ducendi. Fuit iſ ſermo Nymphis moleſtus, certatumq; de præſtantiã choreas ducendi inter partes aliquandiu: cum quidem pueri ſibi cum diuis eſſe certamen ignorarēt, & ſecum æqualibus mortalibus feminis cōtendere opinarentur. Erat puerorum ſaltandi modus ruſticus, utpote paſtorum: at Nymphis omnia ad elegantiam ſubinde accreuerunt. Victisq; pueris, ita eos compellauerūt: Prouocaſtis, pueri, Nymphas Epimelides: Ergo væcordes, victi dabitis

dabitis pœnas. pueriq; eo quo constite-
rant loco, ad Nympharum fanum, in ar-
bores sunt mutati: hodieq; exauditur
vox noctu ex sylua, veluti eiulantium.
Loco nomen est Nympharũ & puerorũ.

De libro primo eiusdem. Dryops xxxii. Dryo-
Sperchij fluuij F. ex Polydora, vna Da-
nai filiarum, regnum obtinuit in Oeta:
unicamq; habuit filiam Dryopen, quæ
patris greges pascebat. Sed cū eam sum-
mo opere amarent Hamadryades nym-
phę, suorumq; locorum sociam adsciuis-
sent, docuissentq; carminibus deos ce-
lebrare, & choros ducere: Apollo ea vi-
sa, concubitum cum ea ardor ipsum in-
cessit. Itaq; primũ se in testudinem cõ-
uertit: quam cum, vt rem ludicrã, Dryo-
pe Nymphęq; tractarent, Dryope eam e-
tiam in sinum conderet, de testudine A-
pollo in anguem trãsijt: itaq; eam Nym-
phę territe deseruerũt, Apollo cū Dryo-
pa rem haber. Ea autem metus plena in
domum patris confugit, nihilq; paren-
tibus ea de re indicauit. Põst cum eam
Andræmon Oxyli F. duxisset, puerum
ex Apolline conceptum parit, Amphif-
sum. Hic cū virilem æratem attigisset,
omnibus præualuit: urbẽq; ad Oetã cõ-
didit,

didit, monti isti cognominem, ibiq; regnauit. Posuit & Apollini in Dryopide regione templum: in quod cum se contulisset Dryope, Hamadryades beneuolentia impulsæ eam rapuerunt, & in sylua occultarunt, loco eius alno excitata, ac ponè alnum fonte. At Dryope, naturæ mutatione de mortali facta est nymp̄ha. Amphissus, pro meritis Nymp̄harû in matrem, templum ipsis condidit, primusq; cursus certamen confecit: quod incolæ hoc quoq; nostro tempore curât. Mulierem eò accedere nefas est, quòd Dryopen à Nymp̄his sublatam duæ virgines incolis indicarunt: quas indignatione motæ Nymp̄hæ, in abietes mutarunt.

xxxiii. Alcmena.

Ex Pherecyde. Herculis posteros, ipso è mortalibus sublato, patria expulit, ac sibi regnum sumsit. Illi ad Demophontem Thesei F. profugi, habitauerunt in tetrapoli Atticæ. Eurystheus misso Athenas legato, bellum denunciat Atheniensibus, ni Heraclidas expellant: neq; ij bellum detrectant. Ergo Eurystheus in Atticam copias adducit, commissoq; prælio inter pugnandum occidit: fusaq; est Argiuorum multitudo. Hyllus, & alij Hera-

Heraclidæ cum ipso, post mortem Eury-
sthei, Thebas urbem incolūt. Interim &
Alcmena annis confecta, obit. Quam cū
efferrēt Heraclidę, (ij ad Electras portas
habitabant, vbi & Hercules, in foro) Iu-
piter Mercuriū mittit, mādato vt Alcme-
nam suffureretur: eamq; in beatas insulas
allatam, Rhadamanto det vxorem. Paret
iussis Mercurius: & loco Alcmenæ,
quam furtim abstulerat, lapidem feretro
inijcit. Heraclidæ cum sandapilam ge-
stantes mole grauarentur, depositam a-
periunt, & pro Alcmena lapidem inue-
niunt, quem inde exemptum in luco con-
stituerunt, vbi sacellum Alcmenæ est
Thebis.

Smyrna, filia fuit Theiantis, Beli F. & XXXIII. Smyr
Orithyæ nymphę: nata in Libano Smyr na.
na. Hanc ob pulcritudinem formæ plu-
rimi, & ex urbibus plurimis ambiuerūt.
Illa multis artibus vsa est ad deludēdam
parentum voluntatem, & extrahendum
tempus. etenim diro amore patrem de-
peribat: quem cum præ verecundia ali-
quandiu dissimulasset, victa tādē Hip-
polytæ nutrici rem aperit. Hęc pollicita
remedium se malo inusitato inuenturā,
Theianti significat, puellam esse parentū
d 3 for-

fortunatorum filiam, quæ in ipsius cubile clanculū venire cupiat. Theias (quippe insidiarum ignarus, sibi structurarū) approbata re, domi suæ in lectum se in tenebris composuit: nutrix Smyrnam veste occultatam ei adduxit. Ad aliquod tempus latuit hoc tam fœdum & impiū facinus, interimq; Smyrna vterum ferre cepit. At Theiantē cupido incessit cognoscendi quænam ea esset, quæ ex ipso concepisset: itaq; in domo ignem abdit. cumq; ad eum venisset Smyrna, subitò igne allato agnita, abortum fecit: sublati q; manibus optauit, vt neq; viuis neq; mortuis interesse sibi daretur. Iupiter eā in arborem cōuertit cognominē. Huius arboris fructum, quotannis ferunt lacrymas emittere. Theias, ob incestū sibi ipsi manus attulit. Puer Iouis nutu educatus est, ei q; Adonis nomen factum, ob formæ elegantiam à Venere plurimū adamoto.

XXXV. *Bu-*
bulci.

Latona, cum in Asteria insula Apollinem & Dianam peperisset, in Lyciā venit, infantes ad lauacra Xāthi apportās. Cumq; primū eam regionem attigisset, in Meliten fontem incidit: statuitq; ibi abluere infantes, antequam ad Xanthum

thum pertigisset. Sed pulsa inde à pasto-
ribus, qui eò potū boues egissent, disces-
sit. Lupi autem obuiam facti, & adulan-
tes deæ, vsq; ad amnem Xanthum du-
ctores se viæ præbuerunt. Eius aquam
cum bibisset Latona, infantesq; abluif-
set, Xanthum Apollini consecrat: terræ
autem, quæ tum Trimilis appellabatur,
Lyciæ nomen fecit, à lupis, qui viâ præi-
uerant. Rursum deinde ad fontem per-
uenit, supplicium de pastoribus sumtu-
ra, qui adhuc bobus lauadis ibi vacabāt.
Eos dea vniuersos in ranas conuertit:
tergisq; & humeris aspero lapide percuf-
sit, in fontem coniecit, victumq; in aquis
attribuit. ijq; etiamnum apud amnes &
paludes vociferātur. Narratio est Mene-
cratis Xanthij in Lyciacis, & Nicandri.

Iouem, quo tempore eum metu Satur ^{xxxvi. Pan-}
ni Rea in specum Cretensem abdidit, ^{dareos.}
præbita mamma Aex (capram vox so-
nat) nympa aluit: eamq; Reæ iussu ca-
nis aureus custodiuit. Iupiter postquam,
Titanibus pulsus Saturno regnum ade-
mit, Aegem immortalitate donauit, &
eius imago extat in astris: aureum autem
canem templi Cretensis custodiæ præ-
fecit. Hunc suffuratus Pandareus Me-
d 4 ropis

ropis F. in Sipylum abduxit, custodiendumq; dedit Tātalo Iouis & Plutūs F. Cum autem aliquanto pòst tempore Pādareus in Sipylum venisset, canemq; reposeret: Tantalus depositum eiuravit. Pandareum ergo Iupiter, propter furtū, in saxum, eo ipso quo stabat loco mutavit: Tantalum, ob periurium, de Sipulo in caput præcipitem dedit.

XXXVII. Dorienfes.

Diomedes, à capta Troia cum venisset Argos, Aegialea vxore ob adulterium repræhensa, Calydonem Aetoliæ urbem abit. ibi interfecto cū liberis Agrio, a suo Oeneo regnum reddit. Rursum inde Argos nauigans, tempestate in Ionium mare eijcitur. Eò allatum agnoscens Dauniorū rex Daunius, orat vt sibi bellum in Messapios gerenti, socium se præbeat: promissa in matrimonium filia, & conditionis parte. Accipit conditionē Diomedes. cumq; prælio fuis Messapijs agrum esset cōsecutus, Dorienfibus eum, quos secum habebat, diuidit. ipse ex filia Daunij, filios duos procreat, Diomedem & Amphinomum. senectute consumptum, vitaq; functum Diomedem apud Daunios, in insula tumulant Dorienfes: & ab eo Diomedea nomināt. Proinde

de agros à rege ipsis datos colunt, & (q̄
essent rusticorum operum periti) pluri-
mum ex ijs fructuum percipiunt. Mor-
tuo Daunio, Illyrij barbari Dorientsibus,
quibus terram istam inuiderent, insidias
struunt: inq̄; insula sacris operantes uni-
uersos subito adorti, trucidant. Eorum
corpora Iouis nutu nusquam visa sunt,
animæ in aues abierunt. Atq; etiam ho-
die cùm Græca nauis appellit, aues eæ
accedunt: Illyricam autem fugiunt, uni-
uersæq; ex insula abeunt.

Aeaco, Iouis & Aeginæ F. quæ filia A-
sopi fuit, filij fuerunt Telamon & Peleus: <sup>XXXVIII. Lu-
pus.</sup>
& præter hos Phocus, ex Psamathe Nerei
filia. Hunc ob virtutem pater maiorem
in modum dilexit: fratres autem inuidia
moti, clam eum necant: ideoque pulsi à
patre, Aeginam relinquunt. Habitaui
exinde Telamon Salaminâ insulam. Pe-
leus ad Eurytionem Iri F. se confert, eiq;
supplex fit, & cædis causa expiatur. Huc
Peleus postmodò in venatione, aprum
ferire dùm intendit, imprudens interficit:
profugusque ad Acastum peruenit. is
eum (quòd vxor Peleum, à quo frustra con-
cubirum expetierat, ad maritum de soli-
citata sua pudicitia accusasset) in Pelio
d 5 . monte

monte solum destituit. Peleus oberrans ad Cheironem venit centaurum: ab eoq; supplex impetrat, vt in antrum recipiatur. Inde multis ouibus & bobus collectis, ad Irum pergit, eaq; cædis nomine pro mulcta offert. Cùm recusaret Irus: Peleus ea, oraculo monitus, custodis vacua dimittit. Ibi lupus ea inuadit, atque deuorat. isq; lupus diuino iussu in saxū mutatur, quod diutissimè permāsit inter Locridem & Phocidem. Narrat hoc Nicander primo Alteratorum.

XXXIX. Arceophon. Arcinoë.

Hermesianax Leontio II. refert: Arceophontem Minnyridæ F. Salamine Cypri vrbe natum fuisse, parentibus obscuris, quippe Phœnicibus: sed pecunia & alijs rebus quib. beati putatur homines, plurimū alios excellentē. Eū visa Nicocreōtis Salaminiorū regis filia, amore eius correptum, eo magis nuptias expetisse, q; Niccreon à Teucro genus duceret, eo qui Agamemnoni in Ilio expugnando affuit: itaq; nuptialium munerum pollicitatione alios omnes procos superasse. Ceterum Niccreontem abnuisse, vt qui Punicum Arceophōtis genus sibi dedecori fore censeret. Huic matrimonio negato, amore magis etiā fuisse molestum; noctuq;

noctūq; ad Arsinoës eum domum itasse, & ibi cum æqualibus pernoctasse. Cum autem res non succederet, nutrici suæ persuasisse, perque eam puellam multis donis missis ad parētib. ignoratum concubitum sollicitasse, puellam ea de parentes reddidisse certiores. Eos, summam linguam, nasum, & digitos nutrici præcidisse: fœdeq; & immisericorditer tractatam, domo eiecisse. Deo id facinus displicuisse. Arceophontem verò præ nimio dolore desperatis rebus inedia vitã abruptisse: ciues mortem eius luxisse, miseratione motos. Tertia die à propinquis funus in publicum productum, & iusta apparasse. Arsinoën verò superba libidine incitatam, de domo spectasse ut corpus Arceophontis cremaretur. Venerem indignitate rei commotam, pedes eius solo defixisse, ipsamq; in saxū convertisse.

Carme, filia fuit Phœnicis, Agenoris XL. Britomartis.
 F. & Casiepiaë, Arabij filiaë. Cum hac
 Carma Iupiter congressus, Britomartim
 genuit: quæ hominum fugiens consue-
 tudinem, perpetuam virginitatem am-
 plexa, primùm ex Phœnicia Argos deue-
 nit ad Erasini filias, Byzem, Melitã, Mœ-
 ram,

ram, & Anchiroam. Deinde Argis in Cephalleniam profecta, estq; ab incolis nominata Laphria, sacrisq; numinis instar honorata. Venit inde in Cretam: visamq; Minos, cum amore eius captus esset, insecutus est. Ea ad pisces confugit, ab ijsq; subter retia occultata est. vnde Cretenses eam Dictynnā (nam dicty rete significat) nuncuparunt, & sacris sunt venerati. Euitato Minoë, Britomartis cum Andromede pisces nauigio Aeginam venit. Cumq; piscator eam comprimere conaretur, relicto nauigio, in lucum confugit, vbi nunc eius fanum est, ibiq; è medio est sublata: & nomen ei Aphæa posuerunt, in fano Dianæ. Locū, vbi oculis hominum subtracta est, Aeginetæ consecrarunt, Aphaamq; dixerunt, & tanquam deo sacrificarunt.

XLI. *Vulpes.* Cephalus, Deionis F. Procrin Erechthei filiam in Thorico Atticæ duxit. Erat is Cephalus iuuenis forma atq; fortitudine præclarus. itaq; pulcritudine illecta eum rapuit Aurora, sibiq; maritum adsciuit. Tum igitur Cephalus Procrin tētauit, an matrimonij fidem seruatura esset. Ficta occasione, venatum se ire simulat, ad Procrin autem mittit seruum ignotum:

ignotum: qui multrum auri ferens, hoc ei à peregrino viro quodam, ipsius amore capto, dari ait, si ei corporis sui velit potestatem facere. Principiò Procris recusat: sed cum duplum mitteret, consentit. Cephalus vbi eã domũ ingredi animaduertit, iamq; ad se, quẽ alium putabat, accumbere: facem ardentem infert, facinusq; eius arguit. Procris præ pudore Cephalum deserit, & ad Minoẽm Cretæ regẽ confugit. Quem cum offendisset multam habere prolem, pollicita est, & ostendit ei modum, serpentes, & scorpions, & scolopendras, si nascerentur liberi. Minos enim non habebat: & moriebantur mulieres, quibus cum rem habebat. Pasiphaë autem, Solis filia, erat immortalis. Procris ergo ad Minois procreationem tale quippiam machinatur. vesicam caprę in membrum mulieris infert, & Minos serpentes prius excreuerat in vesicam: deinde ad Pasiphaën ingressus, cum ea coijt. Postquam prolem adepti fuerunt, dat Minos Procridi iaculum & canem, quæ nulla fera euitare poterat, sed omnes ijs capiebatur. His sumtis, Procris Thoricum Atticæ venit, vbi Cephalus habitabat, & ei in venatione

adfuit mutato habitu in virilem, & tonso capillo, ita ut à nemine agnosceretur. Cephalus animaduertens se venando nihil consequi, omnia Procrin, iaculū istud accipiendi cupiditate est captus. Procris id ei promisit, conditione concubitus. Cumq; Cephalus conditionem accepisset, Procris se prodidit: eiq; exprobrauit, quòd multò turpius atq; ipsa peccasset. Atque canem quidem & iaculum Cephalus accepit. Amphitruo autem canis opera indigens, venit ad Cephalum: rogauitq; ut secum ad venandum vulpem proficiscatur, promissa prædæ parte, quam de Telebois esset capturus. Eo enim tēpore Cadmeis apparuit vulpes, prodigiosum animal, quæ identidem à Teumesso irruens, Cadmeorum pueros rapiebat: eiq; puer exponebatur trigésimo quoque die, quem illa ablatum deuorabat. Cum ergo Amphitruo in Teleboas bellum mouens auxilia Cadmeorum posceret, non alia conditione promiserunt, quàm si eos in vulpe perdenda iuuaret. Id pactus cum Cadmeis Amphitruo, ad Cephalum profectus, pactum ei exponit: persuadetq; ut cū cane secum eat. Assentitur Cephalus, profectusq; vulpem

METAMORPHOSES. 64

vulpem venatur. In fatiſ erat, vt ne-
que vulpis capi, neque canem euitare
inſequentem quicquam poſſet. Cum
ergo iam vulpes caniſque in planicie
eſſent Thebana, Iupiter vtrun-
que in lapidem mu-
tauit.

ANTONINI LIBERA-
LIS METAMOR-
PHOSEON FINIS.